

מבחן עומדים בשני זני פלפל, חצבה, סתיו 7-1986.

עזרא אדמתי-שה"מ, המח' לירקות.

רפי דיין, דני מיכאלי-מו"פ ערבה.

זכור

בערבה מגדלים בסתיו את הזן מאור בזריעה במישרין ומדללים לעומד של 7-8 אלפי צמחים לדונם.

זני המכלוא החדשים שהראו יתרונות על המאור מחייבים שתילה, בגלל יוקר הזרעים. מחיר הזרעים גבוה: עלותם ל-1000 זרעים כ-52 ש"ח (מאור - 4 ש"ח). מסתבר שההוצאה לסתילים גבוהה ויש מקום לבחון מהו העומד האופטימלי מבחינת רווחיות המגדל. בערבה, הפרי של הזן מאור קטן יחסית. מניסויים קודמים אנו יודעים שזני המכלוא ההולנדיים בעלי פרי יותר גדול. יתכן גם שלעומד יש השפעה על התפלגות הגדלים. הניסוי, שתוצאותיו מוגשות להלן, בא לענות על שאלות אלה.

שיטות וחומרים

ב-8.9.86 נשתלו בחלקת הניסיונות בחצבה, בקרקע מחוטאת במתיל ברומיד, שני זני פלפל: "מאור" של הזרע ו"אינדרה" (P-1750) של חברת סלויס אנד גרויט. כל זן נשתל בשלושה עומדים: 2 צמחים לטפטפת = 7500 צמחים/דונם, שני שתילים לסירוגין לטפטפת = 5625 שתיל/דונם ושתיל לטפטפת = 3250 שתיל/דונם. השתילה, כפי שנהוג בחצבה, שורות על ערוגה 1.6 מטר עם שלוש שלוחות טפטוף לערוגה. המרווח בין הטפטפות 50 ס"מ.

היבול נקטף אדום בשלושה קטיפים: 12.1, 12.2, 1.3.87. בכל קטיפ מויין היבול לאיכות יצוא ואיכות שוק מקומי. הפרי הראוי לייצוא מויין מיון נוסף לשתי קבוצות נודל: גדול-גדול מאד וקטן-בינוני. הצבת הניסוי: בלוקים באקראי, כל זן בנפרד. 4 זרות של 1.6x4 מטר. התוצאות בטבלה מחושבות ל-10 מ"ר. נעשה ניתוח כלכלי אשר נותן ביטוי להבדל במחיר הזרעים ולהתפלגות הגדלים.

תוצאות

יבול כללי, ייצוא לפי גדלים, אחוז ייצוא ואחוז קטיף ראשון (נתונים ל-10 מ"ר).
מבחן עומדים בזני פלפל, חצבה, סתיו 7-86:

% בקטיף ראשון	% פרי גדול	% יצוא	יבול ליצוא		יבול כללי	עומד	זן	
			סה"כ	(L+EL)				
55.3	8.7	79.9	42.6	3.7	38.9	53.3	75.0	מאור
53.4	15.4	88.5	42.9	6.6	36.3	48.5	56.2	
53.3	18.1	84.8	41.4	7.5	33.9	48.8	37.5	
28.4	29.6	87.6	51.0	15.1	35.9	58.2	75.0	אינדרה
24.6	29.1	84.4	49.8	14.5	35.3	59.0	56.2	
28.8	41.0	93.5	51.7	21.1	30.5	55.3	37.5	
54.1	13.9	84.3	42.3	5.9	36.4	50.2		ממוצע מאור
27.2	33.3	88.3	50.8	16.9	33.9	57.5		ממוצע אינדרה

דיון

בזן מאור נתן העומד הגבוה את היבול הכללי הגבוה ביותר, זאת בהתאמה לתוצאות קודמות (ע.הרץ, עין-יהב, 1980). אך ביבול לייצוא אין הבדל. העומד השפיע על גודל הפרי: ככל שקטן העומד עלה יבול הפרי הגדול.

בזן אינדרה אין הבדל ביבול כללי בין העומד הגבוה לבינוני ובין שלושת העומדים ביבול לייצוא. גם בזן זה בעומד הנמוך התקבל יבול פרי גדול, הגדול בין הטיפולים. בהשוואה בין שני הזנים בולט היתרון של הזן אינדרה ביבול כללי, יבול לייצוא ובגודל הפרי.

הזן אינדרה בניסוי זה אפיל (זאת בשונה מניסויים אחרים). כל המדדים אינם שונים ברמת הסתברות של 95%, פרט לגודל גדול-גדול מאד (L-EL). בקטיף ה-I בזן אינדרה: הפרי בעומד הנמוך גדול בצורה מובהקת מפרי כזה בעומדים גבוהים יותר.

ניתוח כלכלי

מ"ר). להלן חישוב כלכלי של תוצאות הניסוי, אשר מביא לידי ביטוי את ההבדל במחיר השתילים, ובהנחה שערך פרי גדול-גדול מאד גבוה ב-20% ביחס לפרי בינוני-קטן.

החישוב מבוסס על הנתונים הבאים:

מ"ר	בקטיף
1000 שתילי מכלא אינדרה - 87 ש"ח, מאור - 32 ש"ח.	אשון
מבנה עבור היבול: שוק מקומי - 400 ש"ח/טון	55.3
יצוא בינוני-קטן - 750 ש"ח/טון	53.4
יצוא גדול-גדול מאד - 900 ש"ח/טון.	53.3

פירות גידול אחרות שוות ולכן לא נכללו בניתוח. 28.4

24.6

תוצאות

28.8

פדיון ל-10 מ"ר (תמורה עבור היבול פחות עלות השתילים): 54.1

אינדרה	מאור	עומד/זן (ל-10 מ"ר)	27.2
37.0 ש"ח	34.4 ש"ח	75.0	
38.3 ש"ח	33.6 ש"ח	56.2	
<u>40.1 ש"ח</u>	<u>33.9 ש"ח</u>	37.5	לתוצאות
38.4 ש"ח	34.0 ש"ח	ממוצע	ע על גודל

דיון

העומדים מבחינה כלכלית המאור אדיש לעומד ואילו לזן אינדרה יתרון בעומד נמוך. בזן אינדרה הפדיון גבוה ב-13% בהשוואה למאור. וליים.

ההבדל בין הנהוג בערבה בזן מאור (7500 צמחים/דונם) לעומת העומד המיטבי בזן המכלא הוא 16.6%. (חישוב זה נכון כאשר יש יתרון של 20% לפרי גדול-גדול מאד. ללא יתרון כזה, שני הזנים נותנים הכנסה דומה. בעומד הנמוך של האינדרה ההכנסה גבוהה ב-9.3% בהשוואה לעומד הנמוך במאור וב-5% בהשוואה לעומד הגבוה). (L-EL).

ים גבוהים